ODPIS

Sygn. akt IX GC 524/15

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 17 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku IX Wydział Gospodarczy
Przewodniczący: SSO Agnieszka Witczak-Słoczyńska
po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015r. w Gdańsku
na posiedzeniu niejawnym
sprawy ze skargi: **Miasta Słupsk**
z udziałem: **Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego Termochem Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie**

w przedmiocie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego

postanawia: wstrzymać w całości wykonanie wyroku Sądu Polubownego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie z dnia 25 maja 2015 roku sygn. akt SA 63/13, SA 193/13/W, SA 213/13/P.

SĄD OKRĘGOWY W GDAŃSKU

Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność świadczy:

Uzasadnienie

Wnioskodawca Miasto Słupsk złożył skargę o uchylenie wyroku Sądu Polubownego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie z dnia 25 maja 2015 roku sygn. akt SA 63/13, SA 193/13/W, SA 213/13/P. Wraz ze skargą wniósł o wstrzymanie wykonania przedmiotowego wyroku Sądu Polubownego z dnia 25 maja 2015r.

W skardze zarzucił przedmiotowemu wyrokowi Sądu Polubownego naruszenie następujących przepisów kodeksu postępowania cywilnego: art. 1161 § 1 kpc, art. 1206 § 1 pkt 4 kpc, art. 1206 § 2 pkt 2 kpc, szeroko uzasadniając w skardze swoje stanowisko.

Jednocześnie w uzasadnieniu wniosku o wstrzymanie wykonania wyroku wskazał, że wyrok opiewa na znaczną kwotę, której wyegzekwowanie spowoduje niepowetowane straty dla skarżącego oraz znacznie uszczupli możliwości wykonywania przez wnioskodawcę – Miasto Słupsk - jego zadań własnych ze szkodą dla interesu publicznego. Dalej podniósł, że w przeciwieństwie do uczestnika jest podmiotem prawa publicznego w pełni wypłacalnym, zatem nie istnieje przeszkoda powodująca, że uwzględnienie wniosku utrudni zaspokojenie się przez stronę przeciwną w przyszłości. Natomiast ewentualne zaspokojenie się regresowe skarżącego na skutek uchylenia skarżonego wyroku Sądu Polubownego może być znacząco utrudnione, mając na uwadze, iż uczestnik postępowania jest spółką prawa handlowego prowadzącą działalność narażoną na ryzyko gospodarcze. Dodatkowo wskazał na wagę podniesionych w skardze zarzutów przeciwko przedmiotowemu wyrokowi, jak skuteczność zapisu na sąd polubowny oraz rażącą sprzeczność z podstawowymi zasadami postępowania

przed sądem arbitrażowym, a także rażącego naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego RP. Podniósł, że wykonanie zaskarżonego orzeczenia groziłoby skarżącej niepowetowaną szkodą z uwagi na wysokość zasądzonego roszczenia, gdzie kwota główna wynosi 21.120.376,05 zł, bez uwzględnienia zasądzonych odsetek. uzasadniał również, że w razie jej wyegzekwowania zostałyby zagrożone bieżące zobowiązania Miasta Słupska w związku z realizowanymi projektami inwestycyjnymi (m.in. ring Miasta Słupska na odcinku drogi S6), których zakłócenie spowoduje kolejne straty finansowe związane m.in. z utratą ich finansowania. Wskazał także na inne inwestycje wykonywane w ramach zadań samorządu o znaczeniu dla regionu. Egzekucja zasądzonej w skarżonym wyroku Sądu Polubownego kwoty spowoduje destabilizację miasta uniemożliwiając realizację podstawowych zadań samorządu. Tym samym konsekwencje egzekucji będą nieodwracalne w wymiarze finansowym, społecznym i miejskim.

(vide: skarga wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania wyroku k. 6-35, wniosek o wstrzymanie wyroku k. 2-3)

Sąd zważył, co następuje:

Art. 1210 kodeksu postępowania cywilnego daje sądowi uprawnienie do wstrzymania wykonania wyroku sądu polubownego, co do którego została wniesiona skarga o jego uchylenie. Przepis ten stanowi, że sąd na posiedzeniu niejawnym może wstrzymać wykonanie wyroku sądu polubownego, może jednak uzależnić wstrzymanie od złożenia zabezpieczenia. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

W ocenie Sądu Okręgowego argumenty podniesione przez skarżącego w uzasadnieniu wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Polubownego z dnia 25 maja 2015r. uzasadniają uwzględnienie wniosku o jego wstrzymanie. Przede wszystkim należy wskazać, że wstrzymanie wykonania wyroku jest pozostawione uznaniu sądu państwowego, do którego wniesiono skargę o jego uchylenie. Sąd rozważając zasadność wniosku miał na uwadze:

- wysokość kwoty zasądzonego roszczenia,
- okoliczność, że skarżąca (dłużnik) jest jednostką samorządu terytorialnego,
- podniesienie w skardze zarzutów, stanowiących podstawę uchylenia wyroku Sądu Polubownego w świetle art. 1206 kpc.

Odnośnie do wartości zasądzonego roszczenia Sąd miał na uwadze, że przewyższa ona kwotę 20 milionów złotych, bez kwoty zasądzonych odsetek oraz kosztów postępowania. Jest to niewątpliwie kwota duża, a dla samorządu wielkości Miasta Słupska, które liczy około 100 tysięcy mieszkańców, niewątpliwie kwota znacząca w budżecie. Wartość wymagalnego roszczenia należy bez wątpienia rozpatrywać przy uwzględnieniu, iż skarżąca jest podmiotem prawa publicznego i do jej zadań należą sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Wnosząca wskazała, że egzekucja tak znaczącej w jej budżecie kwoty spowoduje destabilizację miasta, uniemożliwiając realizację podstawowych zadań samorządu, spowoduje utratę finansowania budowy drogi ring Słupska na odcinku drogi S6, co z kolei pociągnie za sobą straty finansowe. Zatem należy zgodzić się ze skarżącym, że konsekwencje przeprowadzenia egzekucji wystąpią w wymiarze finansowym, społecznym i miejskim.

Sąd w tym miejscu przytacza wyrażony w doktrynie pogląd, że „podobnie jak w wypadku art. 388 § 1 kpc, wydaje się, że sąd państwowy powinien wstrzymać wykonanie wyroku sądu polubownego do czasu zakończenia postępowania w sprawie skargi o uchylenie, jeżeli na skutek wykonania orzeczenia stronie mogła być wyrządzona niepowetowana szkoda." (por. T. Ereciński, K. Weitz Sąd arbitrażowy, wydanie 1, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2008, str. 408). Sąd w całości podziela wyrażone wyżej stanowisko w okolicznościach niniejszej sprawy.

W świetle podniesionych w skardze zarzutów, które powołują się na wymienione w art. 1206 kpc przesłanki uchylenia wyroku sądu polubownego, Sąd doszedł do przekonania, że wniosek o wstrzymanie wyroku oparty na ustawowych przesłankach, winien zostać uwzględniony. Należy podkreślić, że Sąd nie oceniał na obecnym etapie postępowania zasadności merytorycznej podniesionych w skardze zarzutów, co będzie przedmiotem badania i oceny w dalszym toku postępowania. Nie mniej jednak samo powołanie się przez skarżącego na przesłanki ustawowe skargi, które w okolicznościach wskazanych w uzasadnieniu nie są *prima facie* oczywiście bezzasadne, wystarcza do uznania, że wniosek o wstrzymanie wykonania zasługuje na uwzględnienie.

W dalszej części rozważań należy ocenić czy wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku sądu polubownego przed stwierdzeniem jego wykonalności zasługuje na uwzględnienie. Kwestia ta nie została jednoznacznie rozstrzygnięta. W doktrynie wyrażono pogląd, że wstrzymanie wykonania wyroku sądu polubownego zaskarżonego skargą wniesioną na podstawie art. 1205 i nast. kpc może nastąpić wówczas, gdy została stwierdzona już wykonalność wyroku sądu arbitrażowego (tak: Andrzej Jakubecki Komentarz do art.1210 Kodeksu postępowania cywilnego LEX, komentarz do art. 1210 kpc). Na uzasadnienie tego stanowiska przywoływany jest argument, że „wcześniej wyrok sądu polubownego nie ma mocy prawnej i nie podlega wykonaniu. Wstrzymanie wykonalności byłoby więc bezprzedmiotowe." (tamże; zob. także System Prawa Handlowego, Arbitraż Handlowy pod redakcją prof. Andrzeja Szumańskiego, Wydawnictwo C.H. Beck. Warszawa 2010, tom 8, str. 633 i przywołana tam doktryna). Przeciwny pogląd wyrazili T. Ereciński oraz K. Weitz, zgodnie z którym „Potrzeba wstrzymania wykonania (wyroku sądu polubownego) powinna być też rozważona wówczas, gdy została już stwierdzona wykonalność wyroku sądu arbitrażowego (por. Sąd arbitrażowy, wydanie 1, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2008, str. 408).

Podzielając to ostatnie stanowisko Sąd miał na uwadze przedstawiony przez M. Łaszczuk, J. Szpara pogląd, że poddając spór pod rozstrzygnięcie sądu polubownego strony jednocześnie zobowiązują się podporządkować wyrokowi arbitrażowemu i go wykonać, co wynika bądź z samej umowy o arbitraż, bądź z regulaminu stałych sądów arbitrażowych. W konsekwencji, jak wywodzą dalej autorzy, wyrok arbitrażowy już przed uznaniem lub stwierdzeniem wykonalności powoduje dla stron powstanie zobowiązania do podporzadkowania się i wykonania zawartego w nim rozstrzygnięcia. Należy zgodzić się z uwagą autorów, że wyrok sądu arbitrażowego nie musi być wykonany w drodze przymusu państwowego (i wówczas wierzyciel nie musi wystąpić o stwierdzenie wykonalności takiego wyroku) - (por. w.w. A. Szumański w System Prawa Handlowego, Arbitraż Handlowy str. 651- 652). Taki wyrok może i powinien, w świetle powyższych uwag, zostać wykonany dobrowolnie, chyba że zaistnieją przesłanki do jego uchylenia w trybie przewidzianym w ustawie, tj. w art. 1205 i nast. kpc. W konsekwencji, skoro stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego zrównuję moc prawną takiego wyroku z wyrokiem sądu państwowego to wywołuje ten

skutek, że wyrok taki podlega przymusowej egzekucji. Należy jednak mieć na uwadze, że stwierdzenie wykonalności, zgodnie z art. 1214 § 2 kpc, następuje poprzez nadanie wyrokowi sądu polubownego klauzuli wykonalności. W konsekwencji dłużnik dowiaduje się o zrównaniu wyroku sądu polubownego w skutkach z wyrokiem sądu państwowego z chwilą wszczęcia egzekucji i doręczenia mu przez komornika postanowienia o stwierdzeniu wykonalności wyroku sądu polubownego (art. 795 § 2 kpc). Przyznanie zatem dłużnikowi prawa do domagania się wstrzymania wykonania wyroku sądu polubownego dopiero od momentu stwierdzenia jego wykonalności, z którym to wnioskiem występuje wierzyciel, w wypadku, gdy w ocenie strony zobowiązanej istnieją przesłanki do uchylenia tego wyroku w trybie art. 1205 i nast. kpc, utrzymuje stan niepewności prawnej co do istnienia obowiązku dłużnika określonego zachowania się wyrażonego w wyroku sądu polubownego. Pozbawia także dłużnika (a przynajmniej znacząco ogranicza) możliwości obrony, albowiem musi on czekać z jej podjęciem (tj. złożeniem wniosku o wstrzymanie wykonania, pomimo złożonej skargi o uchylenie wyroku) na inicjatywę wskazanego w wyroku sądu polubownego wierzyciela. W konsekwencji dłużnik powinien spełnić świadczenie zgodnie z treścią skarżonego wyroku sądu polubownego, albowiem zobowiązał się do jego respektowania i wykonania, zaś wierzyciel może oczekiwać dobrowolnego spełnienia zasądzonego świadczenia. Należy wskazać, że w chwili wszczęcia egzekucji w oparciu o wyrok sądu polubownego, którego prawomocność została stwierdzona przez sąd państwowy, powstają określone skutki zarówno w sferze prawa procesowego jak i materialnego, których można by uniknąć, gdyby możliwym było wystąpienie przez dłużnika wcześniej tj. przed stwierdzeniem jego wykonalności, z wnioskiem o wstrzymanie wykonania wyroku. Należy przy tym podkreślić, że zakres kognicji sądu rozpoznającego zażalenie na nadanie klauzuli wykonalności jest zdecydowanie węższy, aniżeli wskazany w art. 1210 kpc, co w konsekwencji może nie uchronić dłużnika od skutków wszczętej egzekucji. W ocenie Sądu cel normy art. 1210 kpc nie pozwala na taką jego interpretację, która w przypadku zajścia przesłanek do uchylenia wyroku sądu polubownego z jednej strony ograniczałaby prawo do obrony dłużnika przez uzależnienie możliwości podjęcia skutecznej obrony od wyłącznej inicjatywy wierzyciela, a z drugiej strony sankcjonowała konieczność dobrowolnego spełnienia świadczenia, co w konsekwencji rodziłoby stan niepewności prawnej: tj. z jednej strony istniałby obowiązek dobrowolnego wykonania wyroku Sądu Polubownego, zaś z drugiej strony możliwość jego wyeliminowania z przestrzeni prawnej, na skutek wniesionej skargi o jego uchylenie.

Reasumując, w ocenie Sądu brak było przeszkód formalnych do uwzględnienia wniosku skarżącego o wstrzymanie przedmiotowego wyroku Sądu Polubownego z dnia 25 maja 2015r. natomiast przywołane przez Miasto Słupsk okoliczności faktyczne i prawne uzasadniały wstrzymanie skarżonego wyroku. Z powyższych względów Sąd na podstawie art. 1210 kpc orzekł jak w sentencji.

Na marginesie Sąd wskazuje, że z uwagi na fakt, iż skarżąca jest podmiotem prawa publicznego i nie zostały powołane żadne okoliczności, które uzasadniałyby uzależnienie wstrzymania wyroku od złożenia zabezpieczenia, Sąd nie nałożył takiego obowiązku na wnioskodawcę.

SĄD OKRĘGOWY W GDAŃSKU

Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność świadczy: